

Bibliografia

Filatura del algodón. Manual teórico-práctico

G. BELTRAMI, Traduït i adaptat per M. MASSÓ I LLORENS, 2.ª ed. revisada i ampliada. Ed. Gustau Gili, Barcelona, 1929.

Creiem del tot innecessari de presentar als nostres lectors aquesta conegudíssima obra de filatura del cotó. En veritat la majoria, per no dir la totalitat, dels alumnes de les nostres escoles tèxtils han fet llurs primeres passes dins el camp de la filatura guiats dreturerament per aquest manual de l'enginyer italià Beltrami, adaptat a les necessitats de la nostra indústria cotonera pel professor i enginyer català, Sr. MASSÓ I LLORENS. Aquest fet ens relleva d'un comentari (que resultaria balder) sobre el conjunt de l'obra i per això ens reduïrem a parlar de les addicions que hi han estat fetes en l'avinentosa de publicar-se'n una segona edició que, exhaurida la primera, es feia desitjar temps ha.

Les addicions es refereixen a la utilització del transport neumàtic del cotó en sortir de l'obrador de bales, i a l'aplicació dels sistemes de gran estiratge a les màquines de filar. Ambdues innovacions, sobretot la primera (alguns dels models d'instal·lacions de transport neumàtic actualment en ús, foren patentats ja fa més de vint anys), resultava inexplicable que fossin passades per alt en la primera edició; ara, molt encertadament ha estat corregida l'omissió.

Per a l'estudi del transport neumàtic és descrita una excellent instal·lació, model de la casa Rieter de Winterthur; els avantatges del procediment són escaïentment subratllats; l'explicació va acompanyada d'illustracions esquemàtiques que ajuden a la comprensió del text. Creiem un encert l'adopció de figures esquemàtiques per a l'estudi de tota mena de dispositius mecànics (molt més si són complicats); pedagògicament són molt superiors als dibuixos que els reproduïen exactament, i no parlem ja dels fotogravats que resulten gairebé inútils si no van acompanyats de bons esquemes. Diem això perquè precisament el llibre que ens ocupa, en altres indrets (p. ex. en estudiar la selfactina), es mostra un xic avar de figures esquemàtiques, mentre prodiga les reproduccions exactes no sempre fàcils d'interpretar.

Per a l'estudi de la filatura amb gran estiratge després de resumir els principis en què es fonamenta, descriu els sistemes GILARDONI i CASABLANCAS, el primer (construït també per Rieter) com a tipus de sistema de gran estiratge amb tres parells de corrons, amb el segon parell de petit diàmetre i acostat al parell davanter. I el segon, com a tipus de sistema utilitzant bosses de cuir. Potser hauria calgut estudiar un tercer sistema que representés els de quatre parells de corrons entre els quals hi ha algunes patents que han donat resultats força acceptables.

En descriure el sistema CASABLANCAS creiem que hauria estat indispensable d'adoptar el darrer o un dels darrers tipus ideats pel seu inventor. Contràriament a això, és descrit un model que ja no és fabricat per la casa constructora i que ha estat avantatjosament modificat en els models més moderns.

És llàstima que la casa editora de l'excel·lent manual que comentem no hagi cregut convenient d'introduir més milloraments en aquesta segona edició. D'ençà de l'aparició de la primera, són moltes les innovacions dignes d'esment que han aparegut dintre el camp de la filatura del cotó; àdhuc alguna de les màquines descrites dins l'obra, (esmentem com a exemple la pentinadora NASMITH) ha estat profundament modificada i notablement millorada per la corresponent casa constructora, mentre d'altres han estat arreconades i han desaparegut gairebé del tot de les filatures. Realment fa un cert mal efecte de veure que en una segona edició revisada i augmentada, les revisions i ampliacions són fetes amb un criteri una mica escatimador.

De totes maneres, a despit de les nostres objeccions (que es refereixen, com pot veure's, a qüestions de detall), creiem utilíssima la reedició d'aquest llibre que tan bells serveis ha prestat i ha de prestar als nostres estudiants i àdhuc als nostres filadors.
—M. COLL I ALENTORN.

El encolaje de los urdimbres.

A. DUBOIS.

Algunos consejos prácticos para la supresión de defectos en el encolaje de urdimbres de algodón

THEODORE ABT.

Traducció i addició de notes per Bartomeu FONT.

En diverses localitats de Catalunya on les indústries tèxtils han assolit un grau de densitat suficient han anat formant-se al voltant d'algun fet que ha motivat llur concreció, una sèrie de cenacles que sovint han estat la llar de profitosos treballs i el centre irradiador d'una benèfica cultura professional. Entre aquests cenacles ocupa un lloc ben distingit el format pels tècnics i pràctics que s'han anat agrupant a Badalona a l'entorn de la revista "Cataluña Textil", els quals, ultra la publicació d'aquesta i llur tasca d'ensenyament tant a l'Escola de Teixits de la veïna ciutat com en diversos cursos i conferències, sostenen amb regularitat la publicació d'una sèrie d'obres que, per llur caient pràctic, són de gran utilitat per als que s'interessen en les qüestions tèxtils.

Cada un d'aquells cenacles a què hem fet referència tendeix a especialitzar-se sota l'influx de l'ambient en què viu. Això és molt avantatjós per tal com augmenta considerablement l'eficàcia dels esforços de cada grup. El nucli de Badalona, sense descurar absolutament les altres branques, s'especialitza en tot ço que pertany al tissatge i a la seva preparació. Les dues obretes que avui ens ocupen corresponen, com pot veure's per llur títol, a aquesta especialitat de l'art tèxtil.

De les dues, la segona no ve a ésser sinó un apèndix de la primera. En aquesta és estudiat amb força extensió i amb un mètode exemplar tot el que es refereix a l'operació de parar o encolar les diferents classes d'ordits. L'estudi és dividit en cinc capítols. En el primer és explicat l'objecte de l'encolatge; en el segon són passades en revista les substàncies que hom utilitza per a aquesta operació; en el següent és exposada una llarga i útil sèrie de fórmules sobre la composició dels banys de cola; ve, després, un altre capítol sobre la pràctica industrial de l'operació des que va començar a practicar-se mecànicament a darrers del segle XVIII a Anglaterra. En el darrer capítol (el de més importància de l'obra) són examinats detingudament els diversos tipus de màquines de parar que es construeixen en l'actualitat i hi és fet, mit-

jançant nombrosos exemples, un minuciós estudi comparatiu dels respectius rendiments, esguardant sobretot, com és natural, les característiques dels òrgans assecadors. Acaba el capítol amb una exposició resumida de la manera de comprovar pràcticament el rendiment d'una assecadora i amb la descripció del neumòmetre d'Okrell que recomana l'autor per a aquesta comprovació. Són intercalats sovint nombrosos esquemes i fotogravats que il·lustren convenientment aquest darrer capítol.

El treball del prof. ART que clou el fascicle és, a despit de la seva brevetat, ple de consells pràctics i de dades de molta utilitat.

El traductor ha encapçalat el conjunt per un pròleg on tracta competentment un afer de nomenclatura i ha afegit a l'estudi d'A. DUBOIS algunes notes que van dedicades especialment a completar les dades històriques inserides en diversos indrets del text.

Que hom ens permeti d'assenyalar, com a única tara, alguns errors de traducció i alguns girs que recorden excessivament l'original francès.—M. COLL I ALENTORN.

L'Oleotòrax

Josep CORNUDELLA I CAPDEVILA: Tesi doctoral. Publicat per ANNALS DE MEDICINA. Barcelona, 1928.

Deixeble dilecte del Prof. J. FREIXAS I FREIXAS, el Dr. CORNUDELLA acaba de publicar, reunits en una bella monografia, els resultats de les seves observacions personals sobre l'ús del procediment anomenat de l'oleotòrax, practicat en el servei de malalts tuberculosos que aqueix il·lustre clínic té sota la seva cura a l'Hospital de Sant Pau.

El Dr. CORNUDELLA sap, com DUMAREST, citat per ell, que en el capítol de la terapèutica antituberculosa la medicina es presenta tan pobra de recursos que hom no pot ésser exigent i que, per contra, cal aprofitar totes les aportacions, tecnològiques que s'ofereixin al metge amb certes garanties, una de les quals es refereix a la solvència de llurs autors.

Això explica que el Dr. CORNUDELLA, posseïdor d'un clar criteri sobre l'abast de tots i cada un dels mètodes i procediments emprats en Tisiologia fins a la data, hagi emprats amb gran prudència un sistematitzat assaig de l'oleotòrax en les formes greus de fímia pulmonar i hagi arribat a concloure que en determinades circumstàncies hom pot beneficiar francament els malalts fins al punt de poder registrar i tot resultats superiors als aconseguits amb l'ús d'altres tècniques curatives.

La manera ordenada de glossar aquests resultats i la claredat expositiva de l'autor fan aquesta monografia agradosa i molt útil al lector. Felicitem el seu autor i el doctor FREIXAS per comptar amb tan dignes col·laboradors.—L. CERVERA.